

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 65/2011

z dnia 27 stycznia 2011 r.

ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do wprowadzenia procedur kontroli oraz do zasady wzajemnej zgodności w zakresie środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 51 ust. 4, art. 74 ust. 4 i art. 91,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1122/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 odnośnie do zasady wzajemnej zgodności, modulacji oraz zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli w ramach systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników przewidzianych w wymienionym rozporządzeniu oraz wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności w ramach systemu wsparcia ustanowionego dla sektora wina ⁽²⁾ uchylono i zastąpiono rozporządzenie Komisji (WE) nr 796/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania zasady współzależności, modulacji oraz zintegrowanego systemu administracji i kontroli przewidzianych w rozporządzeniach Rady (WE) nr 1782/2003 i (WE) nr 73/2009, oraz wdrażania zasady współzależności przewidzianej w rozporządzeniu Rady (WE) nr 479/2008 ⁽³⁾.
- (2) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1975/2006 z dnia 7 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w zakresie wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich ⁽⁴⁾ zawiera wiele odesłań do zasad zarządzania i kontroli ustanowionych

w uchylonym rozporządzeniu (WE) nr 796/2004. Należy uwzględnić zmiany w powyższych zasadach zarządzania i kontroli wprowadzone rozporządzeniem (WE) nr 1122/2009, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad ustanowionych rozporządzeniem (WE) nr 1975/2006. Ponadto z uwagi na spójność, przejrzystość i uproszczenie przepisów należy zmienić niektóre przepisy rozporządzenia (WE) nr 1975/2006, aby ograniczyć odesłania do rozporządzenia (WE) 1122/2009 do niezbędnego minimum. Należy zatem uchylić i zastąpić rozporządzenie (WE) nr 1975/2006.

- (3) Państwa członkowskie powinny ustanowić system kontroli, który zapewniałby przeprowadzanie wszystkich niezbędnych kontroli w celu skutecznego sprawdzania zgodności z warunkami przyznawania pomocy. Należy umożliwić kontrolę wszystkich kryteriów kwalifikowalności ustanowionych w prawodawstwie unijnym lub krajowym bądź w programach rozwoju obszarów wiejskich, zgodnie ze zbiorem weryfikowalnych wskaźników.
- (4) Doświadczenie pokazuje, że zintegrowany system zarządzania i kontroli (zwany dalej „ZSZiK”), przewidziany w tytule II rozdział 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 73/2009 z dnia 19 stycznia 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego dla rolników w ramach wspólnej polityki rolnej i ustanawiającego określone systemy wsparcia dla rolników, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1290/2005, (WE) nr 247/2006, (WE) nr 378/2007 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1782/2003 ⁽⁵⁾, sprawdza się jako efektywny i skuteczny sposób wdrażania systemów płatności bezpośrednich. Zatem w odniesieniu do środków obszarowych i środków dotyczących zwierząt w ramach osi 2, o których mowa w tytule IV rozdział I sekcja 2 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, zasady zarządzania i kontroli, a także związane z nimi przepisy dotyczące zmniejszenia i wykluczeń w przypadku nieprawdziwych deklaracji, powinny być zgodne z zasadami określonymi w ZSZiK, w szczególności w rozporządzeniu (WE) nr 1122/2009.
- (5) Jednakże w przypadku niektórych systemów wsparcia określonych w ramach osi 2 oraz równoważnego wsparcia w ramach osi 4, przewidzianych odpowiednio

⁽¹⁾ Dz.U. L 277 z 21.10.2005, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 316 z 2.12.2009, s. 65.

⁽³⁾ Dz.U. L 141 z 30.4.2004, s. 18.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.2006, s. 74.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 30 z 31.1.2009, s. 16.

- w tytule IV rozdział I sekcja 2 i 4 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, zasady zarządzania i kontroli należy dostosować do ich specyfiki. To samo dotyczy środków wsparcia w ramach osi 1 i 3 przewidzianych odpowiednio w sekcjach 1 i 3 powyższego rozdziału oraz równoważnego wsparcia w ramach osi 4. Należy zatem ustanowić przepisy szczególnie dotyczące wspomnianych środków wsparcia.
- (6) Aby zadbać o to, by wszystkie administracje krajowe mogły zorganizować skuteczną zintegrowaną kontrolę wszystkich obszarów, w odniesieniu do których złożono wnioski o płatność w ramach osi 2 i w ramach systemów pomocy obszarowej objętych rozporządzeniem (WE) nr 1122/2009, wnioski o płatność w odniesieniu do środków związanych z obszarami w ramach osi 2 należy składać w tym samym terminie co pojedynczy wniosek określony w części II tytuł II rozdział I wspomnianego rozporządzenia.
- (7) Aby kontrole miały oddziaływanie prewencyjne, zasadniczo nie należy dokonywać płatności przed zakończeniem kontroli kwalifikowalności. Należy jednak umożliwić dokonywanie płatności do pewnej wysokości po zakończeniu kontroli administracyjnych. Przy ustalaniu tej wysokości należy uwzględnić ryzyko nadpłaty.
- (8) Zasady kontroli przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny uwzględniać specyfikę środków w ramach osi 2. Z uwagi na przejrzystość przepisów należy zatem ustanowić zasady szczególnie.
- (9) W celu sprawdzenia zgodności z kryteriami kwalifikowalności państwa członkowskie mogą wykorzystywać dowody przekazane przez inne służby, podmioty lub organizacje. Państwa członkowskie muszą jednak być pewne, że dane służby, dany podmiot lub dana organizacja zapewniają odpowiedni standard, aby kontrolować zgodność z kryteriami kwalifikowalności.
- (10) Z doświadczenia wynika, że należy uściślić niektóre przepisy, zwłaszcza dotyczące określania liczby hektarów i zwierząt, a także zmniejszeń, wykluczeń i odzyskiwania kwot.
- (11) Zgodnie z art. 50a rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 płatności w ramach niektórych środków ustanowionych we wspomnianym rozporządzeniu są uzależnione od przestrzegania zasady wzajemnej zgodności przewidzianej w tytule II rozdział I rozporządzenia (WE) nr 73/2009. Należy zatem dostosować przepisy dotyczące zasady wzajemnej zgodności do przepisów zawartych w rozporządzeniach (WE) nr 73/2009 i (WE) nr 1122/2009.
- (12) Doświadczenie pokazuje, że w przypadku niektórych środków w ramach wsparcia specjalnego konieczne są szczególne środki kontroli.
- (13) Aby sprawdzić zgodność z art. 72 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, należy podjąć kontrole *ex post* operacji inwestycyjnych. Należy określić podstawę i zakres tych kontroli.
- (14) Aby umożliwić Komisji wypełnienie zobowiązań dotyczących zarządzania środkami, państwa członkowskie powinny informować Komisję o liczbie przeprowadzonych kontroli oraz o ich wynikach.
- (15) Należy ustanowić pewne ogólne zasady kontroli, w tym prawo Komisji do ich przeprowadzania.
- (16) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby agencje płatnicze, o których mowa w art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1290/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej⁽¹⁾, posiadały wystarczające informacje na temat kontroli przeprowadzonych przez inne służby lub podmioty do celów wypełniania swoich obowiązków na mocy tego rozporządzenia.
- (17) Aby uniknąć problemów związanych z rachunkowością, które mogłyby wynikać z konieczności stosowania innych procedur kontroli dla roku kalendarzowego 2011, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia 1 stycznia 2011 r.
- (18) Środki przewidziane w niniejszym rozporządzeniu są zgodne z opinią Komitetu ds. Rozwoju Obszarów Wiejskich,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

CZĘŚĆ I

ZAKRES STOSOWANIA I PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Zakres stosowania

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się szczegółowe zasady wprowadzenia procedur kontroli, jak również wzajemnej zgodności w odniesieniu do współfinansowanych środków wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia:

- a) „wniosek o wsparcie” oznacza wniosek o wsparcie lub wniosek o objęcie systemem na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;
- b) „wniosek o płatność” oznacza wniosek beneficjenta o dokonanie płatności przez władze krajowe;

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 11.8.2005, s. 1.

- c) „inna deklaracja” oznacza dowolną deklarację lub dowolny dokument, które beneficjent lub osoba trzecia musi złożyć lub przechowywać w celu spełnienia określonych wymogów dotyczących niektórych środków rozwoju obszarów wiejskich i które nie są dokumentami, o których mowa w lit. a) i b).

Artykuł 3

Wnioski o wsparcie, wnioski o płatność i inne deklaracje

1. Państwa członkowskie ustanawiają odpowiednie procedury składania wniosków o wsparcie.

2. W odniesieniu do środków ze zobowiązaniami wieloletnimi beneficjent składa roczny wniosek o płatność.

Państwa członkowskie mogą jednak zrezygnować ze składania rocznych wniosków o płatność, jeżeli wprowadzą skuteczne alternatywne procedury przeprowadzania kontroli administracyjnych przewidzianych odpowiednio w art. 11 lub 24.

3. Wniosek o wsparcie, wniosek o płatność lub inną deklarację można w dowolnym momencie całkowicie lub częściowo wycofać. Właściwy organ rejestruje dowody takiego wycofania.

Jeżeli właściwy organ poinformował już beneficjenta o nieprawidłowościach w dokumentach, o których mowa w akapicie pierwszym, lub jeżeli właściwy organ powiadomił beneficjenta o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu, w wyniku której następnie wykryto nieprawidłowości, wycofanie nie jest dozwolone w odniesieniu do części, których te nieprawidłowości dotyczą.

Wycofanie, o którym mowa w akapicie pierwszym, sprawia, że wnioskodawca znajduje się w sytuacji sprzed złożenia odnośnych dokumentów lub ich części.

4. Wnioski o wsparcie, wnioski o płatność i inne deklaracje mogą być skorygowane w każdym momencie po ich złożeniu, jeżeli właściwe organy stwierdzą w nich oczywiste błędy.

Artykuł 4

Ogólne zasady kontroli

1. Państwa członkowskie ustanawiają system kontroli, który zapewnia przeprowadzanie wszystkich niezbędnych kontroli w celu skutecznego sprawdzania zgodności z warunkami przyznawania pomocy.

2. Nie naruszając przepisów szczegółowych niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie dopilnowują, aby wszystkie kryteria kwalifikowalności ustanowione w prawodawstwie unijnym lub krajowym lub w programach rozwoju obszarów wiejskich mogły być kontrolowane zgodnie ze zbiorem weryfikowalnych wskaźników, które ustanawiają państwa członkowskie.

3. Państwa członkowskie dopilnowują, aby w odniesieniu do wszystkich wniosków o wsparcie, wniosków o płatność i innych deklaracji złożonych przez tego samego beneficjenta stosowano system jednoznacznej identyfikacji. Wspomniana identyfikacja jest zgodna z systemem, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. f) rozporządzenia (WE) nr 73/2009, służącym do rejestrowania tożsamości każdego rolnika.

4. Gdy jest to właściwe, przeprowadza się równocześnie kontrole na miejscu przewidziane w art. 12, 20 i 25 niniejszego rozporządzenia oraz inne kontrole przewidziane w przepisach unijnych dotyczących dotacji do rolnictwa.

5. Wyniki kontroli na mocy art. 11, 12, 24 i 25 ocenia się, aby ustalić, czy wszelkie stwierdzone problemy mogą zasadniczo wiązać się z ryzykiem dla innych podobnych operacji, beneficjentów lub innych podmiotów. W ocenie określa się również przyczyny takich sytuacji, wszelkie dalsze kontrole, które mogą być wymagane, a także niezbędne działania naprawcze i zapobiegawcze.

6. Wnioski o wsparcie, wnioski o płatność i inne deklaracje zostają odrzucone, jeżeli beneficjenci lub ich reprezentanci uniemożliwiają przeprowadzenie kontroli. Wszelkie kwoty, które już wypłacono z tytułu tej operacji, zostają odzyskane, uwzględniając kryteria określone w art. 18 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

7. Nie naruszając przepisów art. 20 ust. 4 niniejszego rozporządzenia i pod warunkiem, że nie zagraża to celowi kontroli, kontrole na miejscu można zapowiadać. Zapowiedzenie kontroli następuje z wyprzedzeniem ściśle ograniczonym do niezbędnego minimum i nieprzekraczającym 14 dni. W przypadku kontroli na miejscu odnoszących się do środków dotyczących zwierząt wyprzedzenie nie przekracza 48 godzin, z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków.

8. Nie naruszając przepisów szczegółowych, nie dokonuje się żadnych płatności na rzecz beneficjentów, w odniesieniu do których ustalono, że sztucznie stworzyli warunki wymagane do otrzymania takich płatności, aby uzyskać korzyści sprzeczne z celami danego systemu wsparcia.

9. Zmniejszenia i wykluczenia na mocy niniejszego rozporządzenia pozostają bez uszczerbku dla dodatkowych kar na mocy innych przepisów unijnych lub prawa krajowego.

Artykuł 5

Odzyskanie nienależnych płatności

1. W przypadku dokonania nienależnej płatności beneficjent zwraca odnośną kwotę powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 2.

2. Odsetki nalicza się za okres między powiadomieniem beneficjenta o konieczności zwrotu a faktycznym zwrotem lub odliczeniem kwoty, którą należy zwrócić.

Stosowana stopa odsetek obliczana jest zgodnie z przepisami prawa krajowego, ale nie jest niższa niż stopa procentowa stosowana na mocy przepisów krajowych przy odzyskiwaniu kwot.

3. Obowiązek zwrotu, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania, jeżeli dana płatność została dokonana na skutek pomyłki właściwego organu lub innego organu oraz jeśli błąd nie mógł zostać wykryty przez beneficjenta w zwykłych okolicznościach.

Jednak w przypadku gdy błąd dotyczy elementów stanu faktycznego związanych z obliczaniem przedmiotowej płatności, akapit pierwszy stosuje się jedynie, jeśli decyzja o odzyskaniu nie została przekazana w terminie 12 miesięcy od dokonania płatności.

CZĘŚĆ II

ZASADY ZARZĄDZANIA I KONTROLI

TYTUŁ I

WSPARCIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH W ODNIESIENIU DO NIEKTÓRYCH ŚRODKÓW W RAMACH OSI 2 I 4

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 6

Zakres stosowania i definicje

1. Niniejszy tytuł ma zastosowanie do:
 - a) wsparcia przyznanego zgodnie z art. 36 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005;
 - b) wsparcia przyznanego zgodnie z art. 63 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 w odniesieniu do operacji objętych środkami określonymi w ramach osi 2.

Niniejszy tytuł nie ma jednak zastosowania do środków, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (vi) i lit. b) ppkt (vi) oraz (vii) oraz w art. 39 ust. 5 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, jak również do środków przewidzianych w art. 36 lit. b) ppkt (i), (ii) oraz (iii) wspomnianego rozporządzenia w zakresie kosztów założenia.

2. Do celów niniejszego tytułu stosuje się następujące definicje:
 - a) „środek obszarowy” oznacza środki lub podśrodkii, dla których wsparcie przyznaje się na podstawie wielkości zadeklarowanego obszaru;
 - b) „środek dotyczący zwierząt” oznacza środki lub podśrodkii, dla których pomoc przyznaje się na podstawie zadeklarowanej liczby zwierząt;
 - c) „zatwierdzony obszar” oznacza obszar działek lub parceli, których dotyczy wnioski o pomoc, określony zgodnie z art. 11 i art. 15 ust. 2, 3 i 4 niniejszego rozporządzenia;
 - d) „zatwierdzone zwierzęta” oznaczają liczbę zwierząt określoną zgodnie z art. 11 i art. 15 ust. 5 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Obowiązujące przepisy

1. Do celów niniejszego tytułu stosuje się odpowiednio art. 2 akapit drugi pkt 1, 10 i 20, art. 6 ust. 1, art. 10 ust. 2, art. 12, 14, 16 i 20, art. 25 ust. 1 akapit drugi, art. 73, 74 i 82 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009. W odniesieniu do środków, o których mowa w art. 36 lit. b) ppkt (iii), (iv) i (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, państwa członkowskie mogą jednak ustanowić odpowiednie systemy alternatywne, aby jednoznacznie określać grunty objęte wsparciem.

2. Do celów niniejszego tytułu odniesienia do „rolników” zawarte w rozporządzeniu (WE) nr 1122/2009 uważa się za odniesienia do „beneficjentów”.

Artykuł 8

Wnioski o płatność

1. W przypadku wszystkich zobowiązań lub umów wchodzących w życie po dniu 1 stycznia 2007 r. wnioski o płatność w ramach środków obszarowych składa się zgodnie z terminami określonymi w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009. Państwa członkowskie mogą jednak podjąć decyzję o stosowaniu niniejszego przepisu dopiero od roku składania wniosków 2008.

2. Jeżeli państwo członkowskie stosuje art. 3 ust. 2 akapit drugi niniejszego rozporządzenia, wniosek o płatność uważa się za złożony zgodnie z terminami określonymi w art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

3. Do wniosków o płatność w ramach niniejszego tytułu stosuje się odpowiednio art. 22 i 23 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009. Oprócz informacji, o których mowa w art. 12 ust. 1 lit. d) wspomnianego rozporządzenia, wniosek o płatność zawiera także informacje przewidziane w tym przepisie w odniesieniu do gruntów nierolniczych, których dotyczy wniosek o przyznanie wsparcia.

Artykuł 9

Płatności

1. W odniesieniu do dowolnego środka lub grupy operacji wchodzących w zakres niniejszego tytułu nie dokonuje się żadnych płatności przed zakończeniem kontroli tego środka lub grupy operacji pod kątem kryteriów kwalifikowalności zgodnie z rozdziałem II sekcja I.

Państwa członkowskie mogą jednak zdecydować, biorąc pod uwagę ryzyko nadpłaty, o wypłaceniu do 75 % kwoty pomocy po zakończeniu kontroli administracyjnych przewidzianych w art. 11. Odsetek płatności jest taki sam dla wszystkich beneficjentów w ramach danego środka lub grupy operacji.

2. Jeżeli chodzi o kontrole wzajemnej zgodności przewidziane w rozdziale II sekcja II, w przypadku, gdy takie kontrole nie mogą być zakończone przed płatnością, wszelkie nienależne płatności są odzyskiwane zgodnie z art. 5.

ROZDZIAŁ II

Kontrola, zmniejszenia i wykluczenia

Artykuł 10

Zasady ogólne

1. Państwa członkowskie korzystają ze zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli przewidzianego w tytule II rozdział 4 rozporządzenia (WE) nr 73/2009 (zwanego dalej „ZSZiK”).
2. Sprawdzenie zgodności z kryteriami kwalifikowalności obejmuje kontrole administracyjne i kontrole na miejscu.
3. Przestrzeganie zasady wzajemnej zgodności sprawdza się poprzez kontrole na miejscu i – w stosownych przypadkach – poprzez kontrole administracyjne.
4. W okresie trwania zobowiązania działki, na które przyznaje się wsparcie, nie mogą być przedmiotem wymiany, z wyjątkiem przypadków określonych szczegółowo w programie rozwoju obszarów wiejskich.

Sekcja I

Zgodność z kryteriami kwalifikowalności, zobowiązaniami i powiązanymi obowiązkami

Podsekcja I

Kontrola

Artykuł 11

Kontrole administracyjne

1. Wszystkie wnioski o wsparcie, wnioski o płatność i inne deklaracje, które beneficjent lub osoba trzecia muszą złożyć, poddaje się kontrolom administracyjnym, obejmującym wszystkie elementy, których kontrola za pomocą środków administracyjnych jest możliwa i stosowna. Procedury te zapewniają rejestrację podjętych działań kontrolnych, wyników weryfikacji i środków podjętych w odniesieniu do rozbieżności.
2. Kontrole administracyjne obejmują kontrole krzyżowe tam, gdzie jest to możliwe i stosowne, m.in. względem danych z ZSZiK. Aby zapobiec wszelkim nienależnym wypłatom pomocy, kontrole krzyżowe odnoszą się przynajmniej do działek i zwierząt gospodarskich objętych danym środkiem wsparcia.
3. Przedmiotem kontroli jest zgodność ze zobowiązaniami długoterminowymi.
4. Wykazanie nieprawidłowości w trakcie kontroli krzyżowych powoduje wszczęcie odpowiedniej procedury administracyjnej i, jeśli to konieczne, przeprowadzenie kontroli na miejscu.
5. W odpowiednim przypadku kontrole administracyjne dotyczące kwalifikowalności uwzględniają wyniki weryfikacji

przeprowadzanych przez inne służby, podmioty lub organizacje zaangażowane w kontrolę dotacji do rolnictwa.

Artykuł 12

Kontrole na miejscu

1. Całkowita liczba kontroli na miejscu dotyczących wniosków o płatność przedstawionych w każdym roku kalendarzowym obejmuje co najmniej 5 % wszystkich beneficjentów objętych zakresem niniejszego tytułu. Jednakże w przypadku środka, o którym mowa w art. 36 lit. a) ppkt (iv) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, odsetek 5 % należy osiągnąć na poziomie środka.

Wnioskodawców, którzy po przeprowadzeniu kontroli administracyjnych zostali uznani za niekwalifikujących się do wsparcia, nie wlicza się do minimalnej liczby beneficjentów kontrolowanych zgodnie z akapitem pierwszym.

2. Jeżeli kontrole na miejscu wykazą istotne nieprawidłowości w przypadku danego środka lub regionu bądź jego części, właściwy organ odpowiednio zwiększa liczbę kontroli na miejscu w bieżącym roku oraz odsetek beneficjentów, którzy zostaną poddani kontroli na miejscu w roku następnym.

3. Próby kontrolne na potrzeby kontroli na miejscu, które mają być przeprowadzone zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, wybiera się zgodnie z art. 31 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009. W wyniku analizy ryzyka, o której mowa we wspomnianym artykule, państwa członkowskie mogą wybrać określone środki beneficjentów do kontroli na miejscu.

4. W przypadku beneficjentów dowolnych środków wieloletnich związanych z płatnościami, które przekraczają pięć lat, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję – po piątym roku płatności – o sprawdzeniu co najmniej 2,5 % wspomnianych beneficjentów.

Beneficjenci skontrolowani na mocy niniejszego ustępu akapit pierwszy nie są uwzględniani do celów ust. 1 akapit pierwszy.

Artykuł 13

Sprawozdanie z kontroli

Kontrole na miejscu na mocy niniejszej podsekcji są przedmiotem sprawozdania z kontroli, które sporządza się zgodnie z art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

Artykuł 14

Zasady ogólne dotyczące kontroli na miejscu

1. Kontrole na miejscu są rozłożone w roku zgodnie z analizą ryzyka związanego z różnymi zobowiązaniami w ramach każdego środka rozwoju obszarów wiejskich.
2. Kontrole na miejscu środków wybranych w celu kontroli, o których mowa w art. 12 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, obejmują wszystkie zobowiązania i obowiązki beneficjenta, które mogą być sprawdzone podczas wizytacji.

Artykuł 15

Elementy kontroli na miejscu i określenie obszarów

1. Państwa członkowskie określają kryteria i metody kontroli umożliwiające kontrole różnych zobowiązań i obowiązków beneficjentów w celu spełnienia wymogów art. 48 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1974/2006 ⁽¹⁾.

2. W przypadku gdy państwa członkowskie dopuszczają przeprowadzenie poszczególnych elementów kontroli na miejscu na podstawie prób, próby te zapewniają rzetelny i reprezentatywny poziom kontroli. Państwa członkowskie ustanawiają kryteria doboru próby. Jeżeli kontrole przeprowadzone na wspomnianej próbie wykażą nieprawidłowości, wielkość i zakres próby należy odpowiednio zwiększyć.

3. W odniesieniu do kontroli środków obszarowych kontrole na miejscu obejmują wszystkie działki rolne i grunty nierolnicze, których dotyczy wniosek o wsparcie.

4. Faktyczne określenie wielkości obszarów objętych kontrolą na miejscu może być jednak ograniczone do próby co najmniej 50 % obszarów pod warunkiem, że próba gwarantuje wiarygodny i reprezentatywny poziom kontroli w odniesieniu do kontrolowanego obszaru i wnioskowanego wsparcia. Jeżeli kontrole przeprowadzone na wspomnianej próbie wykażą nieprawidłowości, wielkość i zakres próby należy odpowiednio zwiększyć.

5. Określanie obszarów i teledetekcję przeprowadza się zgodnie z art. 34 ust. 1-5 oraz art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

W odniesieniu do środków przewidzianych w art. 36 lit. b) ppkt (iii), (iv) oraz (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie mogą jednak określić odpowiednie tolerancje, które w żadnym przypadku nie mogą być większe niż podwójne tolerancje określone w art. 34 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

6. W odniesieniu do kontroli środków związanych ze zwierzętami kontrole na miejscu przeprowadza się zgodnie z art. 42 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

Podsekcja II

Zmniejszenia i wykluczenia

Artykuł 16

Zmniejszenia i wykluczenia w odniesieniu do wielkości obszaru

1. Jeśli w danym roku beneficjent nie zadeklaruje wszystkich użytków rolnych, a różnica pomiędzy całkowitą powierzchnią użytków rolnych zadeklarowaną we wniosku o płatność a obszarem zadeklarowanym łącznie z całkowitą powierzchnią działek rolnych niezadeklarowanych przekracza 3 % zadeklarowanej powierzchni, całkowita kwota pomocy w ramach środka

obszarowego należnych temu beneficjentowi za ten rok jest pomniejszona o maksymalnie 3 % w zależności od powagi pominięcia.

Akapitu pierwszego nie stosuje się w przypadku, gdy wszystkie przedmiotowe użytki rolne zostały zadeklarowane właściwym organom w ramach:

- a) systemu zintegrowanego, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 73/2009, lub
- b) innych systemów zarządzania i kontroli gwarantujących zgodność z systemem zintegrowanym zgodnie z art. 26 wspomnianego rozporządzenia.

2. Do celów stosowania niniejszego artykułu obszary zadeklarowane przez beneficjenta, które otrzymują tę samą stawkę pomocy w ramach określonego środka obszarowego, uznaje się za tworzące jedną grupę upraw. W przypadku stosowania degresywnych kwot pomocy uwzględnia się jednak średnią tych kwot w stosunku do odpowiednich obszarów zadeklarowanych.

3. Jeżeli stwierdzi się, że zatwierdzony obszar przypisany do danej grupy upraw jest większy niż obszar zadeklarowany we wniosku o płatność, do obliczania pomocy stosuje się obszar zadeklarowany.

Jeżeli obszar zadeklarowany we wniosku o płatność jest większy niż zatwierdzony obszar przypisany do tej grupy upraw, pomoc oblicza się na podstawie zatwierdzonego obszaru przypisanego do tej grupy upraw.

Jeżeli jednak różnica między całkowitym zatwierdzonym obszarem a całkowitym obszarem zadeklarowanym we wniosku o płatność w przypadku danego środka wynosi do 0,1 hektara włącznie, zatwierdzony obszar uważa się za równy obszarowi zadeklarowanemu. Na potrzeby tego wyliczenia uwzględnia się jedynie zawyżenie powierzchni obszarów na poziomie grupy upraw.

Akapit trzeci nie ma zastosowania w przypadku, gdy różnica przekracza 20 % całkowitego obszaru zadeklarowanego w celu objęcia płatnością.

Jeżeli dla obszaru kwalifikującego się do otrzymania wsparcia ustanowiono maksymalny limit lub pułap, liczbę hektarów wykazanych we wniosku o płatność obniża się do tego limitu lub pułapu.

4. Jeżeli ten sam obszar stanowi podstawę wniosku o płatność w ramach więcej niż jednego środka obszarowego, obszar ten uwzględnia się osobno dla każdego ze środków.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 akapit drugi, pomoc oblicza się na podstawie zatwierdzonego obszaru pomniejszonego o podwojoną różnicę, którą stwierdzono, jeżeli różnica ta przekracza albo 3 % albo dwa hektary, ale nie więcej niż 20 % zatwierdzonego obszaru.

Jeśli wspomniana różnica przekracza 20 % zatwierdzonego obszaru, dla danej grupy upraw nie przyznaje się pomocy.

⁽¹⁾ Dz.U. L 368 z 23.12.2006, s. 15.

Jeżeli wspomniana różnica przekracza 50 %, beneficjenta wyklucza się ponownie z uzyskania pomocy do różnicy między obszarem zadeklarowanym we wniosku o płatność a zatwierdzonym obszarem.

6. Jeżeli różnice między obszarem zadeklarowanym we wniosku o płatność a zatwierdzonym obszarem, o których mowa w ust. 3 akapit drugi, wynikają z celowego zawyżenia powierzchni obszarów, pomoc, do której beneficjent byłby uprawniony na mocy wspomnianego akapitu, nie jest przyznawana na dany rok kalendarzowy w ramach danego środka obszarowego, jeżeli różnica ta wynosi więcej niż 0,5 % zatwierdzonego obszaru lub więcej niż jeden hektar.

Jeżeli różnica przekracza 20 % zatwierdzonego obszaru, beneficjenta wyklucza się ponownie z otrzymywania pomocy do wysokości równej kwocie odpowiadającej różnicy między obszarem zadeklarowanym a zatwierdzonym obszarem.

7. Kwota wynikająca z wykluczeń przewidzianych w ust. 5 akapit trzeci oraz ust. 6 akapit drugi niniejszego artykułu zostaje odliczona zgodnie z art. 5b rozporządzenia Komisji (WE) nr 885/2006⁽¹⁾. Jeśli niemożliwe jest odliczenie tej kwoty w całości zgodnie ze wspomnianym artykułem w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, saldo należności zostaje anulowane.

Artykuł 17

Zmniejszenia i wykluczenia w odniesieniu do liczby zwierząt

1. Do celów niniejszego artykułu bydło oraz owce i kozy traktuje się osobno.

W odniesieniu do zwierząt innych niż te, których mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie wyznaczają odpowiedni system zmniejszeń i wykluczeń.

2. W przypadku gdy ma zastosowanie indywidualny limit lub indywidualny pułap, liczbę zwierząt zadeklarowaną we wniosku o płatność obniża się do wysokości limitu bądź pułapu określonego dla danego beneficjenta.

W żadnym wypadku pomoc nie może zostać przyznana dla liczby zwierząt większej niż ta zadeklarowana we wniosku o płatność.

Jeżeli liczba zwierząt zadeklarowana we wniosku o płatność przekracza liczbę zatwierdzonych zwierząt stwierdzoną w wyniku kontroli administracyjnych lub kontroli na miejscu, pomoc oblicza się na podstawie liczby zatwierdzonych zwierząt.

3. Bydło, które utraciło jeden z dwóch kolczyków, uznaje się za należące do zatwierdzonych zwierząt pod warunkiem, że jest jasno i indywidualnie zidentyfikowane przy pomocy innych elementów systemu identyfikacji i rejestracji bydła.

W przypadku nieprawidłowości dotyczących niepoprawnych wpisów w ewidencji bydła lub paszportach zwierząt dane bydło uznaje się za nienależące do zatwierdzonych zwierząt dopiero, gdy błędy takie zostały wykryte w przynajmniej dwóch kontrolach przeprowadzonych w ciągu 24 miesięcy. We wszystkich pozostałych przypadkach dane zwierzę uznaje się za nienależące do zatwierdzonych zwierząt po pierwszym wykryciu.

Przepisy art. 3 ust. 4 niniejszego rozporządzenia stosuje się w odniesieniu do wpisów i zgłoszeń do systemu identyfikacji i rejestracji bydła.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 akapit trzeci, całkowitą kwotę pomocy, do której beneficjent jest uprawniony w ramach środka, zmniejsza się o odsetek ustalony zgodnie z ust. 6, jeżeli stwierdzone nieprawidłowości dotyczą najwyżej trzech zwierząt.

5. Jeżeli stwierdzone nieprawidłowości dotyczą więcej niż trzech zwierząt, całkowitą kwotę pomocy, do której beneficjent jest uprawniony w ramach środka, obniża się o:

- a) odsetek ustalony zgodnie z ust. 6, jeżeli nie przekracza on 10 %;
- b) dwukrotność odsetka ustalonego zgodnie z ust. 6, jeżeli przekracza on 10 % ale nie przekracza 20 %.

Jeżeli wspomniany odsetek przekracza 20 %, nie przyznaje się pomocy w przypadku przedmiotowego środka.

Jeżeli wspomniany odsetek przekracza 50 %, beneficjenta wyklucza się ponownie z otrzymywania pomocy do wysokości równej kwocie odpowiadającej różnicy między liczbą zwierząt zadeklarowanych a liczbą zatwierdzonych zwierząt zgodnie z ust. 2 akapit trzeci. Kwota wynikająca z wykluczenia zostaje odliczona zgodnie z art. 5b rozporządzenia (WE) nr 885/2006. Jeśli niemożliwe jest odliczenie tej kwoty w całości zgodnie ze wspomnianym artykułem w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, saldo należności zostaje anulowane.

6. W celu ustalenia odsetków, o których mowa w ust. 4 i 5, liczbę zwierząt, w przypadku których stwierdzono nieprawidłowości, dzieli się przez liczbę zatwierdzonych zwierząt.

W przypadku stosowania art. 16 ust. 3 akapit drugi rozporządzenia 1122/2009 potencjalnie kwalifikowalne zwierzęta, w odniesieniu do których stwierdzono błędy w identyfikacji lub we wpisie do systemu identyfikacji i rejestracji bydła, uznaje się za zwierzęta, w przypadku których stwierdzono nieprawidłowości.

7. Jeżeli różnica między liczbą zwierząt zadeklarowanych a liczbą zwierząt zatwierdzonych zgodnie z ust. 2 akapit trzeci wynika z nieprawidłowości popełnionych umyślnie, nie przyznaje się pomocy w przypadku przedmiotowego środka.

⁽¹⁾ Dz.U. L 171 z 23.6.2006, s. 90.

Jeżeli odsetek ustalony zgodnie z ust. 6 przekracza 20 %, beneficjenta wyklucza się ponownie z otrzymywania pomocy do wysokości równej kwocie odpowiadającej różnicy między liczbą zwierząt zadeklarowanych a liczbą zatwierdzonych zwierząt zgodnie z ust. 2 akapit trzeci. Kwota wynikająca z wykluczenia zostaje odliczona zgodnie z art. 5b rozporządzenia (WE) nr 885/2006. Jeśli niemożliwe jest odliczenie tej kwoty w całości w ciągu trzech kolejnych lat kalendarzowych następujących po roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, saldo należności zostaje anulowane.

Artykuł 18

Zmniejszenia i wykluczenia w przypadku niezgodności z innymi kryteriami kwalifikowalności, zobowiązaniami i powiązаныmi obowiązkami

1. Pomoc objęta wnioskiem ulega zmniejszeniu lub nie jest przyznawana, jeżeli nie spełniono następujących obowiązków i kryteriów:

- a) w przypadku środków, o których mowa w art. 36 lit. a) ppkt (iv) i (v) oraz lit. b) ppkt (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 – odpowiednich norm obowiązkowych, a także minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin, innych odpowiednich wymogów obowiązkowych, o których mowa w art. 39 ust. 3, art. 40 ust. 2 oraz art. 47 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, oraz zobowiązań wykraczających poza takie normy i wymogi; lub
- b) kryteriów kwalifikowalności innych niż kryteria związane z wielkością obszaru lub liczbą zwierząt zadeklarowanych.

W przypadku zobowiązań wieloletnich, zmniejszenia pomocy, wykluczenia i odzyskiwanie mają zastosowanie również do kwot wypłaconych już z tytułu tego zobowiązania w latach wcześniejszych.

2. Państwo członkowskie odzyskuje wsparcie lub nie przyznaje go lub określa kwotę zmniejszenia pomocy, w szczególności na podstawie rozmiaru, zasięgu i trwałości stwierdzonej niezgodności.

Rozmiar niezgodności zależy w szczególności od ciężaru skutków niezgodności, przy uwzględnieniu celów, którym miały służyć niespełnione kryteria.

Zasięg niezgodności zależy w szczególności od skutków, jakie niezgodność wywiera na całość operacji.

To, czy niezgodność jest trwała, zależy w szczególności od długości okresu, w którym występują jej skutki, lub od możliwości wyeliminowania tych skutków za pomocą racjonalnych środków.

3. Jeżeli niezgodność wynika z nieprawidłowości popełnionych umyślnie, beneficjenta wyklucza się z danego środka zarówno na dany rok kalendarzowy, w którym stwierdzono niezgodność, jak i na następny rok kalendarzowy.

Sekcja II

Zasada wzajemnej zgodności

Podsekcja I

Kontrola

Artykuł 19

Zasady ogólne

1. Nie naruszając przepisów art. 51 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, „zasada wzajemnej zgodności” oznacza zgodność z podstawowymi wymogami w zakresie zarządzania oraz zasadami dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, o których mowa w art. 50a ust. 1 tego rozporządzenia, oraz minimalnymi wymogami dotyczącymi stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 51 ust. 1 akapit drugi tego rozporządzenia.

2. W odniesieniu do zasady wzajemnej zgodności stosuje się odpowiednio art. 22 rozporządzenia (WE) nr 73/2009 oraz art. 2 akapit drugi pkt 2 i 32-37, art. 8, 47, 48, 49, art. 50 z wyjątkiem ust. 1 akapit pierwszy, art. 51 ust.1, 2 i 3, art. 52, 53, 54, art. 70 ust. 3, 4, 6 i 7 oraz art. 71 i 72 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

3. Do celów obliczenia zmniejszenia, o którym mowa w art. 21 niniejszego rozporządzenia, uznaje się, iż minimalne wymogi dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin, o których mowa w art. 39 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, odnoszą się odpowiednio do obszaru „środowisko” oraz obszaru „zdrowie publiczne, zdrowie zwierząt i zdrowie roślin”, zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 73/2009. Obydwa minimalne wymogi uznaje się za „akt” w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 33 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009.

Artykuł 20

Kontrole na miejscu

1. Właściwy organ kontroli przeprowadza kontrole na miejscu w zakresie wymogów i norm, za które odpowiada, obejmujące przynajmniej 1 % wszystkich beneficjentów składających wnioski o płatność na mocy art. 36 lit. a) ppkt (i)–(v) oraz lit. b) ppkt (i), (iv) oraz (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

2. Próby beneficjentów podlegających kontroli zgodnie z ust. 1 można wybrać albo z próby beneficjentów, których już wybrano na mocy art. 12 niniejszego rozporządzenia i wobec których stosuje się odpowiednie wymogi lub normy, albo z pełnej populacji beneficjentów składających wnioski o płatność na mocy art. 36 lit. a) ppkt (i)–(v) oraz lit. b) ppkt (i), (iv) i (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, którzy podlegają obowiązkowi spełnienia odpowiednich wymogów lub norm.

3. Można stosować połączenie procedur określonych w ust. 2, jeżeli takie połączenie zwiększa skuteczność systemu kontroli.

4. Jeżeli akty i normy związane z zasadą wzajemnej zgodności wymagają, aby kontrole na miejscu były niezapowiedziane, ten sam wymóg dotyczy również kontroli na miejscu dotyczących zasady wzajemnej zgodności.

Podsekcja II

Zmniejszenia i wykluczenia

Artykuł 21

Zmniejszenia i wykluczenia

Nie naruszając przepisów art. 51 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, w przypadku stwierdzenia niezgodności zmniejszenia i wykluczenia, o których mowa w art. 19 ust. 2 niniejszego rozporządzenia, stosuje się w odniesieniu do całkowitej kwoty pomocy na mocy art. 36 lit. a) ppkt (i)–(v) oraz lit. b) ppkt (i), (iv) i (v) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, która została lub ma zostać przyznana danemu beneficjentowi w wyniku rozpatrzenia wniosków o płatność, które dany beneficjent złożył lub złoży w roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia.

Sekcja III

Kolejność zmniejszeń

Artykuł 22

Kolejność zmniejszeń

Jeżeli kilka zmniejszeń ma zastosowanie, stosuje się je w następującej kolejności:

- najpierw zgodnie z art. 16 ust. 5 i 6 oraz art. 17 ust. 4 i 5 niniejszego rozporządzenia,
- następnie zgodnie z art. 18 niniejszego rozporządzenia,
- następnie ze względu na złożenie wniosku po wyznaczonym terminie zgodnie z art. 23 rozporządzenia (WE) nr 1122/2009,
- następnie zgodnie z art. 16 ust. 1 niniejszego rozporządzenia,
- następnie zgodnie z art. 21 niniejszego rozporządzenia,
- na koniec zgodnie z art. 16 ust. 7 i art. 17 ust. 7 niniejszego rozporządzenia.

TYTUŁ II

WSPARCIE ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH W RAMACH OSI 1 I OSI 3 ORAZ NIEKTÓRYCH ŚRODKÓW W RAMACH OSI 2 I OSI 4

ROZDZIAŁ I

Przepisy wstępne

Artykuł 23

Zakres stosowania

Niniejszy tytuł stosuje się do wydatków na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 nieobjętych tytułem I niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ II

Kontrola, zmniejszenia i wykluczenia

Sekcja I

Kontrola

Podsekcja I

Przepisy ogólne

Artykuł 24

Kontrole administracyjne

1. Wszystkie wnioski o wsparcie, wnioski o płatność i inne deklaracje, które beneficjent lub osoba trzecia muszą złożyć, poddaje się kontrolom administracyjnym, obejmującym wszystkie elementy, których kontrola za pomocą środków administracyjnych jest możliwa i stosowna. Procedury zawierają wymóg rejestracji podjętych działań kontrolnych, wyników weryfikacji i środków podjętych w przypadku rozbieżności.

2. Kontrole administracyjne wniosków o wsparcie obejmują w szczególności weryfikację:

- a) kwalifikowalności operacji, dla których wnioskuje się o wsparcie;
- b) zgodności z kryteriami selekcji określonymi w programie rozwoju obszarów wiejskich;
- c) zgodności operacji, dla której wnioskuje się o wsparcie, z obowiązującymi krajowymi i unijnymi przepisami dotyczącymi w szczególności, tam gdzie jest to stosowne, zamówień publicznych, pomocy państwa oraz innych odpowiednich obowiązkowych norm ustanowionych w prawodawstwie krajowym lub w programie rozwoju obszarów wiejskich;
- d) racjonalności zaproponowanych kosztów, którą ocenia się za pomocą odpowiedniego systemu oceny, takiego jak koszty referencyjne, porównanie różnych ofert lub komitet oceniający;
- e) rzetelności wnioskodawcy, w odniesieniu do wszelkich wcześniejszych współfinansowanych operacji podjętych od 2000 r.

3. Kontrole administracyjne wniosków o płatność obejmują w szczególności, tam gdzie jest to stosowne w przypadku danego wniosku, weryfikację:

- a) dostarczenia towarów i świadczenia usług objętych współfinansowaniem;
- b) prawdziwości wnioskowanych wydatków;
- c) zakończonych operacji w porównaniu z operacjami, dla których złożono wnioski o wsparcie i którym zostało ono przyznane.

4. Kontrole administracyjne dotyczące operacji inwestycyjnych obejmują przynajmniej jedną wizytację operacji będącej przedmiotem wsparcia lub miejsca inwestycji w celu weryfikacji jej realizacji.

Państwa członkowskie mogą jednak podjąć decyzję o nieprzeprowadzeniu takich wizytacji z odpowiednio uzasadnionych przyczyn, obejmujących na przykład następujące sytuacje:

- a) operacja wchodzi w skład próby w ramach kontroli na miejscu przeprowadzanej zgodnie z art. 25;
- b) operacja stanowi niewielką inwestycję;
- c) państwo członkowskie uważa, że ryzyko niespełnienia warunków otrzymania pomocy jest niskie lub że ryzyko niezrealizowania inwestycji jest niskie.

Decyzję, o której mowa w akapicie drugim, oraz jej uzasadnienie należy odnotować.

5. Kontrole administracyjne obejmują procedury zapobiegające nieprawidłowemu podwójnemu finansowaniu z innych programów unijnych lub krajowych i w ramach innych okresów programowania. Jeżeli ma miejsce finansowanie z innych źródeł, kontrole te gwarantują, że łączna otrzymana pomoc nie przekracza maksymalnych dopuszczalnych pułapów pomocy.

6. Płatności beneficjentów udokumentowane są fakturami i dokumentami potwierdzającymi płatność. Jeżeli nie jest to możliwe, płatności należy poprzeć dokumentami o równoważnej wartości dowodowej.

Artykuł 25

Kontrole na miejscu

1. Państwa członkowskie organizują kontrole na miejscu dotyczące zatwierdzonych operacji na podstawie odpowiedniej próby. Jeżeli to możliwe, kontrole przeprowadza się przed dokonaniem ostatniej płatności dla danej operacji.

2. Wydatki objęte kontrolami na miejscu stanowią co najmniej 4 % wydatków, o których mowa w art. 23, które są finansowane przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i które agencja płatnicza ma pokryć każdego roku kalendarzowego. Uwzględnia się wyłącznie kontrole przeprowadzone do końca danego roku.

W całym okresie programowania pokryte wydatki stanowią co najmniej 5 % wydatków finansowanych przez EFRROW.

3. Wybierając próbę zatwierdzonych operacji, które mają zostać poddane kontroli zgodnie z ust. 1, uwzględnia się w szczególności:

- a) konieczność skontrolowania odpowiedniego zbioru operacji różnego rodzaju i wielkości;
- b) wszelkie czynniki ryzyka stwierdzone w wyniku kontroli krajowych lub unijnych;

c) konieczność utrzymania równowagi między osiami i środkami;

d) konieczność losowego wyboru od 20 % do 25 % wydatków.

4. Kontrole na miejscu nie mogą być przeprowadzane przez inspektorów, którzy uczestniczyli w kontrolach administracyjnych tej samej operacji.

Artykuł 26

Zakres kontroli na miejscu

1. Poprzez kontrole na miejscu państwa członkowskie starają się sprawdzić:

a) czy wnioski o płatność złożone przez beneficjenta są poparte dokumentami księgowymi lub innymi dokumentami; obejmuje to – w niezbędnych przypadkach – kontrolę dokładności danych we wniosku o płatność na podstawie danych lub dokumentów handlowych przechowywanych przez osoby trzecie;

b) w odniesieniu do odpowiedniej liczby pozycji wydatków – czy charakter i data poniesienia odpowiednich wydatków są zgodne z przepisami unijnymi i odpowiadają zatwierdzonej specyfikacji danej operacji i faktycznie wykonanym pracom lub wyświadczonym usługom;

c) czy wykorzystanie lub zamierzone wykorzystanie operacji jest zgodne z wykorzystaniem opisanym we wniosku o wsparcie;

d) czy operacje będące przedmiotem finansowania publicznego zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami i politykami unijnymi, w szczególności z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych i odpowiednimi obowiązkowymi normami ustanowionymi w prawodawstwie krajowym lub w programie rozwoju obszarów wiejskich.

2. Kontrole na miejscu dotyczące wniosków o płatność wybranych w celu kontroli zgodnie z art. 25 ust. 3 niniejszego rozporządzenia obejmują wszystkie zobowiązania i obowiązki beneficjenta, które mogą być sprawdzone podczas wizytacji.

3. Z wyjątkiem szczególnych okoliczności, właściwie odnotowanych i wyjaśnionych przez władze krajowe, kontrole na miejscu obejmują wizytację operacji, lub, jeżeli operacja jest niematerialna, wizytację u podmiotu realizującego operację.

4. Jedynie kontrole spełniające wszystkie wymogi niniejszego artykułu mogą być uwzględnione do obliczenia poziomu kontroli określonego w art. 25 ust. 2.

Artykuł 27

Sprawozdanie z kontroli

1. Z każdej kontroli na miejscu i kontroli *ex post* na mocy niniejszej sekcji sporządza się sprawozdanie z kontroli, które umożliwia szczegółowy przegląd przeprowadzonych kontroli. W sprawozdaniu należy w szczególności zamieścić następujące dane:

- a) środki i wnioski poddane kontroli;
- b) osoby obecne;
- c) czy beneficjenta uprzedzono o wizytacji oraz – jeśli tak się stało – z jakim wyprzedzeniem;
- d) wyniki kontroli oraz – w odpowiednich przypadkach – wszelkie uwagi szczegółowe;
- e) wszelkie dalsze środki kontrolne, które należy podjąć.

2. Beneficjentowi należy umożliwić podpisanie sprawozdania, aby potwierdził swoją obecność w czasie kontroli oraz zgłosił uwagi. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości beneficjent otrzymuje kopię sprawozdania z kontroli.

Podsekcja II

Dodatkowe przepisy dotyczące kontroli w przypadku środków specjalnych

Artykuł 28

Młodzi rolnicy

W przypadku środków, o których mowa w art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005, państwa członkowskie sprawdzają zgodność z biznesplanem zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1974/2006 za pomocą kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu na podstawie prób.

Artykuł 28a

Wcześniejsze emerytury

W przypadku środków przewidzianych w art. 23 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie sprawdzają zgodność z wymogami art. 23 ust. 2 lit. b) oraz art. 23 ust. 3 wspomnianego rozporządzenia po przekazaniu gospodarstwa. Państwa członkowskie mogą zrezygnować z kontroli na miejscu po dokonaniu pierwszej płatności wsparcia pod warunkiem, że kontrole administracyjne, obejmujące odpowiednie kontrole krzyżowe, w szczególności z informacjami zawartymi w elektronicznej bazie danych, o której mowa w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 73/2009, w wystarczającym stopniu zapewniają zgodność z prawem i prawidłowość płatności.

Artykuł 28b

Wsparcie z tytułu systemów jakości żywności uznawanych przez państwa członkowskie

W przypadku środka przewidzianego w art. 32 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 agencje płatnicze mogą w odpowiednich przypadkach wykorzystywać dowody przekazywane przez inne służby, podmioty lub organizacje w celu sprawdzenia zgodności z kryteriami kwalifikowalności. Jednakże muszą one dopilnować, aby dane służby, dany organ lub dana organizacja zapewniały odpowiedni standard, aby kontrolować zgodność z kryteriami kwalifikowalności.

Artykuł 28c

Gospodarstwa rolne niskotowarowe

W przypadku środka przewidzianego w art. 34 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie sprawdzają postępy

w odniesieniu do planu biznesowego zgodnie z ust. 2 wspomnianego artykułu za pomocą kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu na podstawie prób.

Artykuł 28d

Grupy producentów

W przypadku środka przewidzianego w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie uznają grupę producentów po sprawdzeniu zgodności grupy z kryteriami określonymi w ust. 1 wspomnianego artykułu oraz z przepisami krajowymi. Po uznaniu grupy producentów sprawdza się ciągłą zgodność z kryteriami uznania co najmniej raz w ciągu pięcioletniego okresu za pomocą kontroli na miejscu.

Artykuł 28e

Gospodarstwa rolne w fazie restrukturyzacji

W przypadku środka przewidzianego w art. 35a rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie oceniają postępy w odniesieniu do planu biznesowego zgodnie z ust. 2 wspomnianego artykułu za pomocą kontroli administracyjnych oraz kontroli na miejscu na podstawie prób.

Artykuł 28f

Leader

1. Państwa członkowskie wdrażają odpowiedni system nadzoru lokalnych grup działania.

2. W przypadku wydatków poniesionych na mocy art. 63 lit. a) i b) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 państwa członkowskie mogą oficjalnym aktem przekazać przeprowadzanie kontroli administracyjnych, o których mowa w art. 24 niniejszego rozporządzenia, lokalnym grupom działania. Państwa członkowskie nadal jednak odpowiadają za sprawdzenie, czy wspomniane lokalne grupy działania posiadają administracyjne i kontrolne zdolności do podjęcia tych działań.

W przypadku przekazania, o którym mowa w akapicie pierwszym, państwa członkowskie przeprowadzają regularne kontrole operacji lokalnych grup działania, łącznie z kontrolą rachunkowości i powtarzaniem kontroli administracyjnych na podstawie prób.

Państwa członkowskie przeprowadzają również kontrole na miejscu, o których mowa w art. 26 niniejszego rozporządzenia. W próbie zatwierdzonych operacji, które mają zostać objęte kontrolą na miejscu zgodnie z art. 25 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, wydatki dotyczące programu Leader wynoszą procentowo przynajmniej tyle samo, co w wydatkach, o których mowa w art. 23 niniejszego rozporządzenia.

3. W przypadku wydatków poniesionych na mocy art. 63 lit. c) rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 kontrole przeprowadzane są przez osoby niezależne od danej lokalnej grupy działania.

Artykuł 28g

Dotacje na spłatę odsetek

W przypadku wydatków poniesionych na mocy art. 49 rozporządzenia (WE) nr 1974/2006 kontrole administracyjne i kontrole na miejscu przeprowadza się w odniesieniu do beneficjenta i w zależności od realizacji danej operacji. Analiza ryzyka zgodnie z art. 25 ust. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia obejmuje przynajmniej raz daną operację na podstawie wartości dyskontowanej dotacji.

Ponadto państwa członkowskie dopilnowują – poprzez kontrole administracyjne oraz, jeżeli to konieczne, wizytacje na miejscu w pośredniczących instytucjach finansowych oraz u beneficjenta – aby płatności dla pośredniczących instytucji finansowych były zgodne z prawodawstwem unijnym oraz z umową zawartą między agencją płatniczą państwa członkowskiego a pośredniczącą instytucją finansową zgodnie z art. 49 rozporządzenia (WE) nr 1974/2006.

Artykuł 28h

Pozostałe działania w zakresie inżynierii finansowej

W przypadku wydatków poniesionych na mocy art. 50 rozporządzenia (WE) nr 1974/2006 państwa członkowskie dopilnowują – poprzez kontrole administracyjne oraz, jeżeli to konieczne, wizytacje na miejscu w funduszach lub u ich poręczycieli – że przestrzegane są warunki określone w art. 51 i 52 wspomnianego rozporządzenia. W szczególności sprawdzają prawidłowe wykorzystywanie funduszy oraz zamknięcie na końcu okresu programowania.

Podsekcja III

Kontrole ex post

Artykuł 29

Kontrole ex post

1. Kontrole ex post przeprowadza się w odniesieniu do operacji inwestycyjnych, aby sprawdzić przestrzeganie zobowiązań na mocy art. 72 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1698/2005 lub zobowiązań określonych szczegółowo w programie rozwoju obszarów wiejskich.

2. Kontrole ex post obejmują każdego roku kalendarzowego przynajmniej 1 % wydatków EFRROW na operacje inwestycyjne, które nadal podlegają zobowiązaniom, o których mowa w ust. 1 i w odniesieniu do których dokonano ostatecznej płatności z EFRROW. Uwzględnia się wyłącznie kontrole przeprowadzone do końca danego roku.

3. Próba operacji, które mają zostać skontrolowane zgodnie z ust. 1, jest oparta na analizie ryzyka i wpływie finansowym różnych operacji, grup operacji lub środków. Część próby dobiera się poprzez losowanie.

Sekcja II

Zmniejszenia i wykluczenia

Artykuł 30

Zmniejszenia i wykluczenia

1. Płatności oblicza się na podstawie tego, co uznano za kwalifikowalne podczas kontroli administracyjnych.

Państwo członkowskie sprawdza wniosek o płatność otrzymany od beneficjenta i określa kwoty, które kwalifikują się do wsparcia. Państwo członkowskie określa:

- a) kwotę, którą należy wypłacić beneficjentowi wyłącznie w oparciu o wniosek o płatność;
- b) kwotę, którą należy wypłacić beneficjentowi po sprawdzeniu kwalifikowalności wniosku o płatność.

Jeżeli kwota określona zgodnie z lit. a) przekracza kwotę określoną zgodnie z lit. b) o więcej niż 3 %, do kwoty określonej zgodnie z lit. b) należy zastosować zmniejszenie. Kwota zmniejszenia stanowi różnicę między tymi dwiema kwotami.

Zmniejszenie nie ma jednak zastosowania, jeżeli beneficjent może udowodnić, że nie ponosi winy za włączenie niekwalifikującej się kwoty.

2. W przypadku stwierdzenia, że beneficjent umyślnie złożył fałszywą deklarację, daną operację wyklucza się ze wsparcia EFRROW i odzyskuje się wszystkie kwoty, które już zostały na nią wypłacone. Ponadto beneficjenta wyklucza się z otrzymywania wsparcia w ramach tego samego środka w roku kalendarzowym, w którym dokonano ustalenia, oraz w następnym roku kalendarzowym.

3. Zmniejszenia i wykluczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio do wydatków niekwalifikowalnych stwierdzonych podczas kontroli na mocy art. 25 i 29.

CZĘŚĆ III

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 31

Sprawozdawczość

Do dnia 15 lipca każdego roku państwa członkowskie przesyłają Komisji sprawozdanie dotyczące:

- a) wyników kontroli wniosków o płatność złożonych na mocy tytułu I w trakcie poprzedniego roku kalendarzowego oraz w szczególności następujących kwestii:
 - (i) liczby wniosków o płatność w odniesieniu do każdego środka, całkowitej kwoty skontrolowanej w ramach tych wniosków, jak również całkowitego obszaru i całkowitej liczby zwierząt, które zostały objęte kontrolami na mocy art. 11, 12 i 20;
 - (ii) w odniesieniu do wsparcia obszarowego – całkowitego obszaru z podziałem na poszczególne systemy pomocy;
 - (iii) w odniesieniu do środków związanych ze zwierzętami – całkowitej liczby zwierząt z podziałem na poszczególne systemy pomocy;
 - (iv) wyników przeprowadzonych kontroli, wskazujących zmniejszenia i wykluczenia zastosowane na mocy art. 16, 17, 18 i 21;

- b) kontroli i wyników kontroli dotyczących wniosków o płatność, przeprowadzonych na mocy art. 24 i 25 w odniesieniu do płatności dokonanych w poprzednim roku kalendarzowym;
- c) kontroli i wyników kontroli przeprowadzonych na mocy art. 28 i 29 w poprzednim roku kalendarzowym.

Artykuł 32

Kontrole przeprowadzane przez Komisję

Artykuł 27 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 73/2009 stosuje się do wsparcia wypłaconego na mocy rozporządzenia (WE) nr 1698/2005.

Artykuł 33

Składanie sprawozdań z kontroli agencjom płatniczym

1. W przypadku gdy kontroli nie przeprowadza odpowiedzialna agencja płatnicza, państwo członkowskie upewnia się, że agencja płatnicza otrzymała wystarczające informacje dotyczące przeprowadzonych kontroli oraz jej wyniki. Do agencji płatniczej należy określić potrzebnych informacji. Informacje mogą być dostarczane w formie sprawozdania na temat każdej przeprowadzonej kontroli lub, jeżeli to właściwe, w formie sprawozdania podsumowującego.

2. Należy zachować wystarczającą ścieżkę audytu. Orientacyjny opis wymogów dotyczących odpowiedniej ścieżki audytu podano w załączniku I.

3. Agencja płatnicza ma prawo do weryfikacji jakości kontroli przeprowadzanych przez inne podmioty oraz do otrzymywania wszystkich innych informacji koniecznych do wykonywania swoich zadań.

Artykuł 34

Uchylenie

1. Rozporządzenie (WE) nr 1975/2006 traci moc z dniem 1 stycznia 2011 r.

Rozporządzenie obowiązuje jednak nadal w odniesieniu do wniosków o płatność złożonych przed dniem 1 stycznia 2011 r.

2. Odesłania do rozporządzenia (WE) nr 1975/2006 rozumiane są jako odesłania do niniejszego rozporządzenia i odczytywane są zgodnie z tabelą korelacji przedstawioną w załączniku II do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 35

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2011 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 27 stycznia 2011 r.

W imieniu Komisji
José Manuel BARROSO
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

Orientacyjny opis wymogów informacyjnych dla wystarczającej ścieżki audytu

Wystarczająca ścieżka audytu, o której mowa w art. 33 ust. 2, występuje, jeżeli ścieżka audytu dla danej pomocy:

- a) umożliwia porównanie ogólnych kwot zadeklarowanych Komisji i faktur, dokumentów księgowych i innych dokumentów towarzyszących przechowywanych przez agencję płatniczą lub inne służby dla wszystkich operacji wspieranych z EFRROW;
 - b) umożliwia weryfikację płatności dokonywanych w ramach wydatków publicznych na rzecz beneficjenta;
 - c) umożliwia weryfikację zastosowania kryteriów selekcji do operacji finansowanych przez EFRROW;
 - d) zawiera, w odpowiednim przypadku, plan finansowania, sprawozdania z działalności, dokumenty dotyczące przyznawania wsparcia, dokumenty dotyczące procedur zamówień publicznych i sprawozdania związane z wszystkimi przeprowadzonymi kontrolami.
-

ZAŁĄCZNIK II

Tabela korelacji

Rozporządzenie (WE) nr 1975/2006	Niniejsze rozporządzenie
Art. 1	Art. 1
Art. 2	Art. 4 ust. 3, 6, 7 i 9, art. 5, art. 7 ust. 1
Art. 3	Art. 2
Art. 4	Art. 3
Art. 5	Art. 4 ust. 2, 4 i 8
Art. 6	Art. 6
Art. 7	Art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 3, art. 16 ust. 1
Art. 8 ust. 3	Art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 3
Art. 9	Art. 9
Art. 10 ust. 1 i 2	Art. 4 ust. 1
Art. 10 ust. 3-6	Art. 10 ust. 1-4
Art. 11	Art. 11
Art. 12 ust. 1, 3 i 4	Art. 12 ust. 1, 3 i 4
Art. 12 ust. 2	Art. 12 ust. 2 i art. 15 ust. 3
Art. 13	Art. 13
Art. 14	Art. 14
Art. 15	Art. 15
Art. 16 ust. 1	Art. 16 ust. 2 i 3
Art. 16 ust. 2	Art. 16 ust. 5
Art. 16 ust. 4	—
Art. 16 ust. 5 i 6	Odpowiednio art. 16 ust. 6 i 7
Art. 17 ust. 1	Art. 17 ust. 2 i 3
Art. 17 ust. 2	Art. 17 ust. 4, 5 i 6
Art. 17 ust. 3	Art. 17 ust. 5 i 7
Art. 17 ust. 4	Art. 17 ust. 1
Art. 18	Art. 18
Art. 19 ust. 1	Art. 19 ust. 1
Art. 19 ust. 2	Art. 19 ust. 2
Art. 20 ust. 1	Art. 20 ust. 1
Art. 20 ust. 2	Art. 19 ust. 2
Art. 21 ust. 1	Art. 19 ust. 2

Rozporządzenie (WE) nr 1975/2006	Niniejsze rozporządzenie
Art. 21 ust. 2 i 3	Art. 20 ust. 2
Art. 21 ust. 4	Art. 20 ust. 3
Art. 22	Art. 19 ust. 2
Art. 23 ust. 1 akapit pierwszy	Art. 21
Art. 23 ust. 1 akapit drugi i trzeci	Art. 19 ust. 2
Art. 23 ust. 2	Art. 19 ust. 3
Art. 24	Art. 22
Art. 25	Art. 23
Art. 26 ust. 1, 2, 3 i 4	Odpowiednio art. 24 ust. 1, 2, 3 i 4
Art. 26 ust. 5	Art. 24 ust. 6
Art. 26 ust. 6	Art. 24 ust. 5
Art. 26 ust. 7	Art. 28b
Art. 27 ust. 1, 2, i 3	Art. 25
Art. 27 ust. 4	Art. 4 ust. 5
Art. 28	Art. 26
Art. 28a	Art. 27
Art. 29	Art. 28a i 28c
Art. 30 ust. 1 i 2	Art. 29 ust. 1
Art. 30 ust. 3	Art. 29 ust. 2
Art. 30 ust. 4 akapit pierwszy	Art. 29 ust. 3
Art. 30 ust. 4 akapit drugi	—
Art. 31 ust. 1 akapit pierwszy, drugi i trzeci	Odpowiednio art. 30 ust. 1 akapit pierwszy, drugi i trzeci
Art. 31 ust. 1 akapit czwarty	Art. 30 ust. 3
Art. 31 ust. 2	Art. 30 ust. 2
Art. 32	Art. 28f ust. 3
Art. 33	Art. 28f ust. 2
Art. 34 lit. a)	Art. 31 lit. a)
Art. 34 lit. b) i c)	Art. 31 lit. b)
Art. 34 lit. d)	Art. 31 lit. c)
Art. 35	Art. 32
Art. 36 ust. 1	Art. 19 ust. 2
Art. 36 ust. 2, 3 i 4	Art. 33 ust. 1, 2 i 3
Art. 37	Art. 35